

Štandardy starostlivosti o ľudí s reumatoidnou artritídou

Translatio n into:	slovak
Completed by:	Martina Sadloňová, Eva Ďurechová
Email:	martina.sadlonova@meduniwien.ac.at , e.durechova@gmail.com
SOC 1	Ľudia s príznakmi reumatoidnej artritídy majú mať včasný prístup k špecialistovi, ktorý je kompetentný urobiť (diferenciálnu) diagnostiku (optimálne do 6 týždňov podľa odporúčaní EULAR).
SOC 2	Ľudia s reumatoidnou artritídou majú dostať príslušné informácie a poučenie o <ul style="list-style-type: none"> • ich ochorení, • liečebných postupoch, • a možných vplyvoch ochorenia na život a o tom, ako sa s nimi vysporiadať, a to v písomnej podobe, vo vhodnom čase a spôsobom, ktorý zohľadňuje individuálny stav a ich potreby.
SOC 3	Ľudia s reumatoidnou artritídou majú pri každej návšteve u lekára dostať individuálny plán liečby, ktorý odborník zostavil v spolupráci s pacientom.
SOC 4	Pred začatím odbornej liečby majú byť ľudia s reumatoidnou artritídou dôkladne poučení o očakávaných výhodách a možných nežiadúcich účinkoch a dôkladne sa vyhodnotí ich klinický stav a riziká liečby.
SOC 5	Vrámci stanovenia diagnózy sa majú ľuďom s reumatoidnou artritídou dôkladne vyšetriť príznaky, subjektívne príznaky aktivity ochorenia, poškodenia, pridružené ochorenia a zmeny pri vykonávaní bežných činností. Tieto vyhodnotenia sa musia takisto vykonať v ročných intervaloch. Ak sa liečbou nedosiahne stanovený cieľ, má sa klinické vyhodnotenie robiť každé 3 mesiace (všetky klinické postupy) a pri výraznom zhoršení podľa potreby častejšie.

SOC 6	Ľudia s reumatoidnou artritídou majú dostať možnosť rýchleho prístupu k odbornej zdravotníckej pomoci, ak sa u nich začnú výrazne zhoršovať príznaky ochorenia.
SOC 7	U ľudí s reumatoidnou artritídou sa má po stanovení diagnózy okamžite zahájiť liečba so syntetickými chorobu modifikujúcimi antireumatickými liekmi (DMARD).
SOC 8	Ak sa daným preparátom DMARD (zvyčajne ide o Methotrexát) nedosiahol efekt danej liečby, musí byť liečba prehodnotená minimálne raz za 3 mesiace.
SOC 9	Ľuďom s reumatoidnou artritídou sa má vyhodnotiť bolesť a má sa zväžiť či dané lieky uvoľňujú bolesť súvisiacu s RA.
SOC 10	Ľudia s RA, u ktorých pretrvávajú problémy s kĺbmi napriek najnovším farmako- a nefarmakologickým liečebným postupom (vrátane intraartikulárnej liečby), majú byť v priebehu 3 mesiacov vyšetrení ortopédom v prípade, že došlo k poškodeniu kĺbu alebo sa vyskytli problémy s mäkkým tkanivom a dané problémy by mohol vyriešiť chirurgický zákrok.
SOC 11	Ľudia s reumatoidnou artritídou majú mať prístup k liečbe založenej na overených farmako- a nefarmakologických liečebných postupoch.
SOC 12	Ľudia s RA majú mať prístup k špecializovanému zdravotníckemu pracovníkovi za účelom vyšetrenia, poradenstva a následného precvičenia praktického zvládnutia príslušných postupov súvisiacich s ochorením.
SOC 13	Ľudia s RA majú rozumieť, aké výhody im prináša cvičenie a telesná aktivita a má sa im odporučiť cvičenie, ktoré je pre nich vhodné.
SOC 14	Ľudia s RA majú dostať informácie, poradenstvo a poučenie o ochrane kĺbov a ergonomických princípoch, ako aj metódach založených na aktivite za účelom dosiahnutia lepšieho fungovania v každodennom živote a sociálnych vzťahoch. Majú dostať informácie, poradenstvo a majú byť zaškolení v používaní podporných dláh, zdravotníckych pomôcok a iných výrobkov na úpravu prostredia, v ktorom žijú.

SOC 15	<p>Ľudia s RA majú dostať informácie a poradenstvo o</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravom spôsobe života (ako napr. odporúčenie prestať fajčiť, obmedziť užívanie alkoholu, fyzická aktivita, zdravá výživa, úprava porúch spánku, ak je to nevyhnutné); • predchádzaní nehôd a zranení; • organizáciách a združení pacientov; • o tom, kedy uvažovať o operačnom zákroku; • možnosti doplnkových postupov, ktoré niektorí ľudia môžu považovať za užitočné.
SOC 16	<p>Ľudia s RA, ktorí by chceli vyskúšať alternatívne liečebné postupy, ktoré niektorým pri určitých príznakoch priniesli výhody, majú byť informovaní o tom, že výhody nie sú doposiaľ dostatočne overené.</p>

Čo to znamená pre Vás a Vašu reumatoidnú artritídu?

1	Bola mi určená diagnóza reumatoidnej artritídy odborníkom špecialistom do 6 týždňov od počiatkových príznakov?
2	Mám dostatok informácií o mojom ochorení? Som si vedomý(á) toho, aká je moja úloha v liečebnom procese a aká je úloha zdravotníckeho personálu? Dostal(a) som informácie o mojom ochorení a/alebo bol(a) som poučený(á) rôznymi spôsobmi o mojom ochorení? Dostal(a) som informácie a/alebo bol(a) som poučený(á) o výhodách a nežiadúcich účinkoch liečby? Dostal(a) som informácie zodpovedajúc mojim ťažkostiam a bol(a) som poučený(á) o liečebných postupoch pri bolestiach/novom vzplanutí ochorenia, reakcii na lieky? Dostal(a) som informácie a náležité podrobnosti o združeniach pacientov a organizáciách, ktoré sú uznávané ako zdroj dôveryhodných informácií?
3	Dostal(a) som plán liečby, ktorý obsahuje vysvetlenie liečebných postupov, aké budú očakávané ciele a výsledky a s tým súvisiace náležité podrobnosti?
4	Bol(a) som informovaný(á) o očakávaných výhodách a možných nežiadúcich účinkoch liečby? Bol vyhodnotený môj klinický stav a zdravotné riziká pred začatím liečby? Bol(a) som informovaný(á) o očkovaní?
5	Dostal(a) som rozpis pravidelných vyšetrení ohľadom môjho ochorenia - príznakov, aktivity ochorenia a postupov?
6	Bol(a) som informovaný(á) o tom, kedy, ako a koho mám kontaktovať v prípade, že sa mi zhoršia príznaky ochorenia?
7	Užívam chorobu modifikujúce antireumatiká (DMARD)? V prípade, že nie, rozumiem prečo?
8	V prípade, že nebol dosiahnutý cieľ danej liečby, je môj zdravotný stav prehodnocovaný minimálne raz za 3 mesiace?

9	Viem, ako môžem ovplyvniť bolesť súvisiacu s RA?
10	Bol(a) som informovan(ý)á o možnostiach chirurgického riešenia a boli mi vysvetlené výhody a riziká tohto postupu?
11	Mám prístup k farmakologickej a nefarmakologickej liečbe podľa toho, čo si vyžaduje môj klinický stav?
12	Mám v prípade potreby možnosť podpory zo strany zdravotníckych pracovníkov, ako sú reumatológ, dietológ, všeobecný lekár, zdravotná sestra, ergoterapeut, fyzioterapeut, psychoterapeut, sociálny pracovník? Boli mi hneď po stanovení diagnózy môjho ochorenia poskytnuté informácie o tom, ako, prečo a kedy potrebujem kontaktovať rôznych odborníkov z multidisciplinárneho tímu?
13	Bol(a) som informovaný(á) o telesnej aktivite a cvičeniach určených priamo mne?
14	Dostal(a) som informácie a v prípade potreby aj poradenstvo a zaškolenie v používaní pomôcok, poradenstvo o ergonomických princípoch, ktoré mi umožnia lepšie fungovanie v každodennom živote a sociálnych vzťahoch?
15	Bol(a) som informovaný(á) o zdravom spôsobe života? Bol(a) som informovaný(á) o doplnkových liečebných postupoch ako aj o tom, že tieto nie sú doposiaľ exaktne overené?